

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Murenulæ Sacræ Vestis Sponsæ Regis Æterni
Vermiculatæ Opus, De Privilegiis Ordinum Regularium**

Alviset, Virginius

Campidonaë, 1673

Caput 8. Circa Exemptionem.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62361](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62361)

chus, & ita ibi valde clare innuit textus his verbis: *Præterquam in casibus à jure expressis vel per privilegia Sed. Apost. concessis. Facit, quia privilegia revocata à quocunq; Concilio, (excepto Trident.) fuere postmodum restituta, ut fusiùs suo loco dixi, & consequenter istud, cujus nullæ revocatio extat nisi præfata Clement. quæ est Concilii Viennensis. Attamen quia usus & consuetudo interpretatur privilegia, & nullibi (quod sciam) habent Regulares usum administrandi viaticum, & aliàs nullum ad hoc in individuo habent privilegium, sed ex aliis generalibus solum hæc facultas evincitur, ego puto, quod ex dictis possent se quidem legitime defendere, si pro administratione viatici impererentur, sed tamè satius est, hac in parte zelo parochorum cedere, quàm novitates & per eas turbas in Ecclesia suscitare.*

18 Possunt Regulares inconsulto Episcopo, exponere in suis Ecclesiis S. Eucharistiæ Sacramentum, pro quacunq; causa, seu privata seu publica, & fundatur hoc Jus in exemptione ipsorum Regularium, nam locus exemptus, & extra Diocesin aequiparantur, secundùm Ancar. Franc. & Gemin. cap. 1. de const. Gonsalv. ad reg. 8. cancell. gloss. 43. Barbof. de off. & pot. ep. p. 3. all. 8. Kochier. de jurisd. in exempt. p. 1. qu. 7. & Henriq. lib. 7. c. 15. §. 4. De quo extant diversæ Rotæ decisiones, unde sicut non requiritur licentia Episcopi ad aliquid faciendum, v. g. ad exponendam S. Eucharistiã, in loco sito extra ipsius Diocesin ita, & nec requiritur ad exponendam in loco, ab ejus Diocesi & jure exempto, de quo videri possunt duæ illustres declarationes Cardinalium, in favorem Regularium, apud Chass. tr. 2. cap. 3. prop. 6. Quamvis in oppositum aliã penitus contrariã, & derogatoriã allegentur à Diana to. 11. tr. 2. res. 5. Ex quibus patet

variassè interdum Patres purpuratos hoc negotio, sed quia Jura nos inclinamus semper potius ad favores, ideo hæc facultatem ego vendico Regularibus, propter rationem allegatam puto (siquid sit deferendum declarationibus Cardinalium.) eas esse preferendas, quæ in favorum eorum prodierunt. Ad quod facit, quod Prælati Regularium sunt Episcopi in Monasteriis, & consequenter non indigent alterius licentia ad aliquid in eis sponendum. Pius V. concessit Dominican. licentiam celebrandi Festi Corporis Christi, cum processione SS. Eucharistiæ singulis diebus infra Octavam, per singulas Ecclesias, & ambitum suorum Monasteriorum, ubi nota Gregor. XIII. dicitur successorem, hoc idem generaliter permisisse omnibus seu Regularib. seu Clericis secularibus, B. Cum interdum con- gat Accende Clem. VIII. hanc licentiam revocasse, & ad solos Dominicanos solum originaliter fuerat concessa, restituisse. B. quæ incipit: *Dudum felix recordatus Pius V Per communicationem verò potuerunt alii Regulares sibi eam vindicare*

CAPUT VIII.

Circa Exemptionem.

SUMMARIUM.

- 1 Regulares sunt exempti à potestate laicâ Clericorum.
- 2 Et etiam ipsorum Syndici ac Procuratores.
- 3 Regulares sunt exempti ab Officialibus Curie.
- 6 Etiam legati à latere.
- 3 Regulares sunt exempti ab Inquisitoribus.
- 4 Textus obscurus non potest abrogari præclarum.
- 6 Regulares sunt exempti ab Episcopis.
- 10 Et hoc jure à vno.
- 11 Paulatim hæc exemptio concessa fuit, & de crevit ad suam plenitudinem.

Monasterii privati ad Ordines integros ex-
 men notat Navarr. Concilium ibi loqui
 obscure, atque ideo non sufficere illum
 textum obscurum ad enervanda privi-
 legia Regularium clara. Quia etiam Pius
 IV. anno 1562. die 1. April. vetuit, ne In-
 quisitores procedant contra Regulares,
 reos in fide, quando eorum Pralati, jam
 coeperunt cognoscere Bull. qua incipit:
Pastoris aeterni. Ubi tamen adverte, Paul.
 V. deinde anno 1606. die prima Septemb.
 hanc Bullam abrogasse sua posteriori,
 qua incipit: *Romanus Pontifex.* Ac tandem
 Urbanum VIII. año 1631. die 5. Novemb.
 sua novissima, qua incipit: *Cum sicut acce-*
pimus. penitus abrogasse, & abstulisse su-
 pra memorata privilegia, & quavis a-
 lia similia, per qua Regulares exime-
 bantur ab Inquisitoribus. Verum quia
 jubentur Regulares se submittere ejus-
 modi revocationibus, & parere con-
 stitutionibus Apostolicis, attestatis ma-
 nu Notarii publici, & munitis Sigillo
 alicujus personae in dignitate Ecclesiasti-
 ca constituta, ideo quamdiu tali modo
 non fuerint illis intimata, nec etiam de-
 ferre tenebantur: pro quo insuper vide
 dicenda sect. seq. dub. 6.

Secundò. Habent Regulares exem-
 ptionem à jurisdictione Legatorum Nun-
 tiorum, & quorumcunque Officialium
 Sedis Apostolicae. Nam ita concessit Eu-
 gen. IV. Cassin. Clem. VII. & Paul. III.
 Camaldulens. Sixt. IV. Minoribus, aliq;
 Pontifices aliis Ordinibus. Ubi nota,
 quòd Roder. 10. 22. qq. reg. 64. art. 3. tenet
 hanc exemptionem non habere locum,
 respectu Legatorum à latere, aut eorum
 qui cum hac potestate mittuntur. Ve-
 rum cum hæc distinctio non inveniatur
 in diplomatibus Pontificiis, non video
 quo fundamento possit illam Roder. ad-
 struere, & sufficienter fulcire.

* Vide Gl. c. *tuorum.* de privil.

Men notat Navarr. Concilium ibi loqui
 obscure, atque ideo non sufficere illum
 textum obscurum ad enervanda privi-
 legia Regularium clara. Quia etiam Pius
 IV. anno 1562. die 1. April. vetuit, ne In-
 quisitores procedant contra Regulares,
 reos in fide, quando eorum Pralati, jam
 coeperunt cognoscere Bull. qua incipit:
Pastoris aeterni. Ubi tamen adverte, Paul.
 V. deinde anno 1606. die prima Septemb.
 hanc Bullam abrogasse sua posteriori,
 qua incipit: *Romanus Pontifex.* Ac tandem
 Urbanum VIII. año 1631. die 5. Novemb.
 sua novissima, qua incipit: *Cum sicut acce-*
pimus. penitus abrogasse, & abstulisse su-
 pra memorata privilegia, & quavis a-
 lia similia, per qua Regulares exime-
 bantur ab Inquisitoribus. Verum quia
 jubentur Regulares se submittere ejus-
 modi revocationibus, & parere con-
 stitutionibus Apostolicis, attestatis ma-
 nu Notarii publici, & munitis Sigillo
 alicujus personae in dignitate Ecclesiasti-
 ca constituta, ideo quamdiu tali modo
 non fuerint illis intimata, nec etiam de-
 ferre tenebantur: pro quo insuper vide
 dicenda sect. seq. dub. 6.

Secundò. Habent Regulares exem-
 ptionem à jurisdictione Legatorum Nun-
 tiorum, & quorumcunque Officialium
 Sedis Apostolicae. Nam ita concessit Eu-
 gen. IV. Cassin. Clem. VII. & Paul. III.
 Camaldulens. Sixt. IV. Minoribus, aliq;
 Pontifices aliis Ordinibus. Ubi nota,
 quòd Roder. 10. 22. qq. reg. 64. art. 3. tenet
 hanc exemptionem non habere locum,
 respectu Legatorum à latere, aut eorum
 qui cum hac potestate mittuntur. Ve-
 rum cum hæc distinctio non inveniatur
 in diplomatibus Pontificiis, non video
 quo fundamento possit illam Roder. ad-
 struere, & sufficienter fulcire.

* Vide Gl. c. *tuorum.* de privil.

R 2 Ter-

REGIA
 CLARUM
 ET
 MINUTARIA
 N REGIAS
 CELLARUM
 OSTOLICE

Tertio. Regulares sunt exempti à potestate & Jurisdictione Episcoporum, & quorumvis Ordinariorum locorum. Et hoc plenissime & absolute adeo, ut jam nullam possint Episcopi in eos exercere Jurisdictionem, nisi quatenus Papa vel Concilium ipsis eos subjicere comprobatur cum sufficienti derogatione exemptionis concessa; ut inter alios docent Barbof. de off. & pot. ep. par. 3. alleg. 76. Rodriq. in epi. qq. reg. vel. 112. Diana 4. p. operum tract. 4. res. 23. Ren. Chop. lib. 1. monast. tit. ult. num. 2. & passim alii. Ubi nota, quod Petr. Blesen. epist. 68. pro suo zelo satis improbat exemptionem Regularium, nec multum ab eo dissentit Baron. in Annalib. ad an. 676. Ubi affirmat, extunc cessasse Summos Pontifices concedere exemptionem, quod experimento didicissent, magis obfuisse, quam profuisse disciplinæ Monasticæ. Addit ibid. satis colligi ex diversis Epistolis S. Bernardi nunquã illi placuisse (puta ex epist. 42. ad Henric. Senon. Archiep. & cap. 8. 9. & 10. lib. 3. de consid. ad Eugen.) Item neque Sancto Francisco pro suo Ordine, sed fuisse opus fratris Helia. Verum ego puto, id Baronii & Blesensis zelo donandum, quamvis enim negare non velim, quin possint aliqua inconvenientia pululare, ex Regularium exemptione, si tamen hæc conferantur cum his quæ ex subjectione oriuntur, omnimodis necessaria exemptio judicabitur. (†) Quam nemo improbaverit, nisi simul plurimorum Concil. decreta, & sanctissimorum Pontificum gesta, ac Ecclesiastica instituta carpere se posse præsumpserit. De qua materia vide doctissimum tractatum à doctissimo Baldo editum, Ac recentius à Josepho Aldrete Soc. Jesu impressum

† Quod veritas præstitit, & Patrum auctoritas roboravit, nova non debet violare præsumptio. Synmach. Papa epist. 11. ad Cæsar. Arcl.

Hispali anno 1619. in quo utroque opererque author, non solum firmis rationibus adstruit exemptionem Regularium, sed etiam rationes Episcoporum in contrarium, erudite convellit.

Quin etiam Lud. Miranda (non reguum Seraphici Ordinis lumen) in præl. par. 1. quest. 23. tenet, Regulares jure Divino exemptos, quia inquit, Christus religiosus est à Christo, esset autem inconveniens, Christum illum instituisse, & non dedisse Præfatis competentem auctoritatem, & jurisdictionem, atque gendos sibi subditos, quam si illis (ut est) concedamus, excluduntur Episcopi & sic Regulares virtute suæ institutionis sui que Principii sunt ab illis exempti. Quidquid sit autem de hoc discutere. Cum Episcopi sibi indifferenter omnia Monasteria subjecerent, & in omnia fuerunt primùm ab eorum jurisdictione exempta quoad aliqua, ut videtur in cap. abbas. cap. luminoso. & quam sit. 1. Ac deinde absolute quoad omnia, præterquam dum ob gravamina, quæ illis inferuntur ab Episcopis, ut videtur in cap. ex. cap. frater 16. q. 1. cap. nimis iniquum. prælat. & clem. frequens. eod. ubi ad ejusmodi gravamina referuntur. Interdum ob singularem dignitatem & prerogativam locorum. Quo titulo Innocentius voluit Abbatiam S. Pauli extra urbem immmediate subesse Sedi Apostolicæ ab omnibus Episcopis exemptam. Interdum ob voluntatem & pium desiderium Fundatoris, qua ratione Gundachardus Aquitanix cognomento Pius dedit Monasterium Cluniacense in conditione quod esset exemptum à Episcopo Matisconensi, & immediate subiectum Sedi Apostolicæ.

† Anno 21. post mortem S. Benedicti, in Monasterio S. Marci, Nune S. Medardi Suctionem exemptum, auctoritate Joannis III. Papæ. Chronic. ad Ann. 534. c. 1. in in præfatione. Int.

Interdum renuntiatione ipsorum Episcoporum, quomodo S. Germanus Episcopus Parisiensis exemit à sua jurisdictione Monasterium S. Vicentii, ejusdem civitatis. Paris. quod nunc mutato titulo, ab eodem S. Germano denominatur. Interdum ob conditionem & statum Monasterii, quod invenitur ante Sedem Episcopalem fundatum, & nusquam illi subiectum, ut Cavense, de quo infra. Interdum solo beneplacito & proprio motu Romani Pontificis eximentis, eò quod iplius & Sedis Apostolicæ interest habere per universam Ecclesiam, plures personas, & plura loca, sibi immediate subiecta, &c.

12 Sic verò cæpta exemptio à privatis Monasteriis ad Ordines integros derivata est paulatim, & successivis temporibus stabilita, ac firmata partim consuetudine & præscriptione, partim concordia & transactionibus inter Episcopos & Monachos, partim diplomatibus regum, & mantentione regiorum officialium, ut sicuti differant Petr. de Marcha in concord. lib. 3. cap. 17. Joann. Lomede de exempt. cap. 7. Et Cellot. in lib. de hier. Eccles.

13 Sed vel maxime indultis Rom. Pontificum. Nam Ordo seu Congregatio Cluniacensis obtinuit suam exemptionem à Clemente IV. Camaldul. à Leone X. Casinenses ab Eugen. IV. Cisterc. ab Alex. III. Vallisumbri. ab Innocent. IV. Olivetan. à Jul. II. Cælestini à Cælestin. V. suo fundatore & Innocent. IV Sylvestr. à Cælest. III. Basiliani à Calixto III & Gregor. XIII. Carthusiani à Bonifac. IX. Præmonstratenses ab Alex. V. & nunc sunt ita exempti ut nec volentes possint se subicere Episcopis. cap. cum tempore de arbit. & cap. dilecti filii de venant. Nec mirum videri debet Regulares, & præcipuè Monachos exemptos esse ab Episcopis, cum

etiam aliquando speciali dispositione ipsius Monachis subiecti fuerint Episcopi aliqui. Nam ut testantur Petr. Diac. Uvion & Tambur Olim Monasterio Casinensi subiciebatur 4. Episcopatus Et de Monasterio S. Columbi in Insula Huenli item Vener. Beda in hist. Angl. lib. 3. cap. 4. refert omnes Episcopos Hiberniæ & Scotiæ fuisse subditos ejus Abbati. Habere solet ipsa Insula rectorem semper abbatem Præbiterum, cuius ditioni, & omnis Provincia, & ipsi etiam Episcopi ordine inuistato, debent esse subiecti, iuxta exemplum primi illius Doctoris qui non Episcopus, sed Præbiter extitit &c. En tibi subiectionem, en causam, nempe quia in illis locis Monachi, & non Episcopi fidem prædicarunt, atque ideo iustum visum fuit, & populum, & Episcopos Monachis subicere. Quod si postea è re visum fuit exemptionis gratiam dare Episcopis, in illis locis, sanè non debet eis grave esse, eandem datam esse Monachis, seu in illis seu aliis locis. Et ita præter jura, & rationes adductas, & adducendas, interdum ostendit Deus se probare evidentibus signis, & suppliciiis terribilibus immisis in Episcopos, qui quorundam Monasteriorum exemptioni nolentes deferre, sibi subicere voluerunt, de quo vide exemplum seq. dub. 6. verum ut aliquid Paulò uberius dicam, & cum majori ordine in hac materia exemptionis placet ejus partes in singula capita distinguere, & per singulos paragraphos de illis tractare.

§. I.

De exemptione Regularium quantum ad bona.

SUMMARIUM.

- 1 Bona Regularium sunt exempta eo modo, quo Clericorum.
- 2 Non possunt gravari in possessionibus ab officialibus Papæ, vel Episcopis.
- 3 Mira-

REGIA
BIBLIOTHECA
MONTANARUM
REGULAS
CELLARUM
OSTIUM
8

- 3 Miraculo asserta hæc libertas.
- 4 Cisterciensium negotia præ aliis sunt expedienda in curia.
- 5 Congregationes Monasticæ cum profusione, & suo gravi incommodo charitativum subsidium exhibuerunt aliquando Sedi Apost. 5.
- 6 Habeat propterea iuram privilegiorum confirmationem.

1 **R**egulares quoad sua bona sunt exempti primò eo modo, quo Clerici, & eodem jure à potestate Principum temporalium, de quo scilicet 2. cap. 1. §. 1. Et secundò ab Episcopis Legatis Nuntiis, & quibusvis Pontificiis Commissariis, adeò ut non possint illos gravare exactionibus, præstationibus, aut ullis subsidiis etiam charitativis, pro ulla necessitate: de quo singuli Ordines sua privilegia obtinent, & referre supersedeo, contentus dicere hanc libertatem etiam calo descendente Regularibus fuisse assertam. (a) Nam refert Cæsar. lib. 7. cap. 6. Quòd cum olim Innocent. III. grave bellum moliretur in Saracenos & Turcas, pro recuperatione Terræ sanctæ, & liberatione fidelium inibi degentium Pontifex ratus causam justam se habere quassandi privilegia Regularium (attento quòd etiam in generali Concilio bellum illud decretum fuerat) petiit à Cisterciensibus quartam Partem suorum bonorum, in subsidium, illis autem opponentibus privilegia, cum Pontifex in sua petitione persisteret, negaverunt se quidquam duros. Obstinatione hominum supra modum còmotus Pontifex, decrevit (in exemplum & terrorem caterorum) omnia ab ipsis bona tollere. Nuntio consternati Monachi, & jam extio proximi invocant in suum Patrocinium B. V. Mariam, & per totam quadra-

(a) Bzov. in annal. to. 13. ad Annu 1205. die. Innoc. non petiisse à Cisterc. nisi Quadragesimam partem suorum bonorum.

gesimam angustiati nudis pedibus à capitulo procedentes Psalms Pœnitentiales cum Lytaniis decantantes, Proceffiones per sua Monasteria agebant. Placuit Deo humilitas, placuit Mariæ pœnitentia. Nam illa susceptâ causâ suorum devotorum, videndam se cum magna majestate exhibuit Reynerio Pontifici à sacris confessionibus, & hæc verba suo nomine ad Pontificem ferre jussit (b) Tu Ordinẽ Cisterciensium, cuius advocata ego sum, destruere conaris, sed non prevalebis, & nisi citius de tuo malo proposito respicias. Ego te & omnem potestatem tuam conteram. Terrefactus verbò Pontifex animum mutavit, & quidquid contra Cisterc. decreverat, revocavit. Quin etiam ad placandam B. V. M. quæ se in ipsis offensa demonstrat, eorum privilegia & exemptiones confirmavit. Et novum adjecit, quo cavetur ut Cisterc. negotia ante quælibet alia in curia expediantur. Econtra verbò scimus Congregationes Monasticas, & non mendicantes. Ac imprimis Cassinens. sub Pio V. Clem. VIII. & aliis Pontificibus, postpositis privilegiis tam profusa subsidia, filiali devotione, Sedi Apostolica provixisse, & in hunc finem tanta debita contraxisse, ut usque in hodiernum diem, ab his se non potuerint exolvere. (c) Nam vel uni Pio V. semel obtulerunt ad quadringentorum millium scutorum summam integram, per opignorationem suorum bonorum inventam. Cujus sua liberalitatis amplam, & juratam suorum privilegiorum confirmationem, præmium tulerunt Anno 1671. die 20. April.

(b) vide Petrum Blesens. Episc. 112. quam refert Baron. tom. 12. Anno 1188. pag 818.
 (c) Juravit Dominus & non pœnitabit eum. Hist. 109. Rogavi pro te petre, ut non desinat fides tua.

§. II.

De exemptione Regularium, quantum ad domesticos, & familiares.

SUMMARIUM.

- 1 Domestici & procuratores Regularium sunt exempti ab Episcopis.
- 2 Operarii, benefactores, & qui ab eis Sacramenta recipiunt, ut super his non possint infestari.
- 3 In locis minorum non possunt conveniri nisi coram conservatore Monasteriorum quibus serviunt.

Altera pars exemptionis concessa Regularibus, respicit eorundem familiares. Nam famuli ipsorum, domestici, procuratores, alique ejusmodi, in Monasteria degentes, sunt exempti ab Episcopis, adeo ut non possint ab illis excommunicari, aut ulla alia censura affici, seu pro ullo negotio in jus vocari, ut pro Casim. sancivit. Eugen. IV. B. que incipit: *Episcopus ex debito* pro Cisterc. Innoc. IV. B. que incipit: *Cum a nobis* pro Camaldulensibus Clem. VII. & Paul. III. B. *Rationi congruit*. pro Minoribus Alexand. IV. B. *ut in vestris*. quas concessionis non modo non esse revocatas, sed confirmatas a Trident. *cap. 11. de refor.* affirmat inter alios *Lambar. ro. 2. de iur. Abb. d. 6. quest. 16.*

Item operarii, benefactores, &c. Regularium. Aut qui ab ipsis Sacramenta poenitentiae vel Eucharistiae recipiunt sunt exempti ab Episcopis, locorum Ordinariis, Nunciis Apostolicis, & quibusvis aliis iudicibus, ac rectoribus, ut his de causis, hoc est propter beneficia, vel officia Regularibus impensa, vel Sacramenta ab illis recepta, non possint predicti Episcopi, Nunciis, Rectores aut Iudices, illos infestare, seu contra illos procedere, ex duplici constitutione Eugen. IV. que incipit: *Episcopus ex debito* 58 & 59. in Bullar. Marg. pro Casinensibus.

Item Procuratores & Syndici Minorum & Monachorum S. Clarae exempti sunt a Clem. VII. a jurisdictione iudicum laicorum, nec possunt pro quavis causa conveniri nisi coram conservatore Monasteriorum quibus serviunt, ut in initio cap. jam notavi.

§. III.

De exemptione Regularium, quantum ad sua loca, & Monasteria.

SUMMARIUM.

- 1 Regularium Monasteria sunt exempta ab Episcopis.
- 2 Et eorum membra.
- 3 Episcopi non possunt in Monasteriis Regularium ullum conventum instituire. Nec Missas celebrare ibid.
- 4 Nec ea visitare.
- 6 Nec interdicare nec ullum cuiuscunque iurisdictionis actum in eis exercere.
- 7 Regulares non possunt obligari ad dandum hospitium in suis locis.
- 8 Neque ad custodiendam in eis ulla personam.

Item exemptio concessa in simplicibus terminis, debeat tanquam odiosa & secundum Regulam odiorum intelligi de solis personis. Summi tamen Pontifices, qui Regulares exemptione donarunt absolute ab Episcopis liberos esse voluerunt, & exemptos, non tantum quoad suas ipsorum personas, sed etiam quoad Monasteria, eorundem membra, aut quavis loca ab illis dependentia, uti videre est in textu ipsarum constitutionum, de quibus supra, & aliarum, de quibus in sequentibus. Unde Gasp. Hurt. erravit in tract. *de censur. in com. diff. 8.* ubi allegatis Suar. & Egid. aut Regulares esse exemptos solum quoad personas, non quoad Monasteria, seu loca, in quibus sunt sita, hoc enim sine fundamento efficitur: & convincit, ipsum nun-

ILLEGIA
GVLAVVM
ET
MINIARIA
IN REGILAS
CELLARIS
OSTOLICE
XVI. EPISCOPUS
III

- nunquam legisse prædictas cōstitutiones.
- 2 Et aliās certe exemptio foret parvi momenti. Quam tamen ego intelligo de Monasteriis primū in quibus ipsi Regulares habitant, ac secundo de locis seu membris, non quidem omnibus, sed de his solum, quæ sunt pleno jure ipsis subiecta, secundum explicationem datam, ubi de benedict. & confec.
- 3 Et in his non possunt Episcopi Synodos vel Conventus aliquos cogere, neq; processiones facere, neque officia Divina, Missas, aliasve solemnitates celebrare, vel instituere sine consensu Regularium, ad quos talia loca vel Ecclesia spectant, ex decreto S. Gregorii Papæ, de quo in cap. Abbas, cap. quam sit & cap. luminoso. 18. quæst. 2. Et aliis recentioribus constitutionibus Eugen. IV. pro Cassin. & aliorum Pontificum pro aliis Ordinibus, de quibus in Bullar. Margar. Roder. & Mirand.
- 4 Item non possunt Episcopi visitare Ecclesias vel loca Regularium, vel SS. Eucharistiæ Sacramentum, quod in illis servatur, ex diversis similiter constitutionibus Summorum Pontif. (de quibus prædicti authores) ac subsequente declaratione S. Congr. Cardinalium, quam inter alios refert Quarant. in sum. Bull. v. privil. Regul. fol. 514.
- 5 Item non possunt Episcopi Ecclesias vel loca Regularium interdicerē, vel in eis à divinis cessare facere, uti pro Basilian. sancivit. Alex. III. B. quæ incipit: Sedis Ap. stolicæ. & Joann. XXII. B. quæ incipit: Provisio- nis, quas ad longū inter alios refert Bzov. in annal. Eccl. tom 14. Et plures alii Pontifices, pro singulis Ordinibus decreverunt de quo Cafar. v. exemptio.
- 6 Item (ut paucis multa complectar) nul- lum jurisdictionis actum, cujuscunque sit generis, possunt Episcopi exercere in Monasteriis, & locis Regularium, uti ca- vetur tum antiquo jure in cap. quam sit 11. qu. 2. ubi sic dicitur: Monasteria, nullis cano- nicis juribus deserviant. Et in cap. luminoso ubi sic dicitur: Nec audeat illic Episcopus ca- thedram collocare, vel quamlibet potestatem ex- cere imperandi, nec aliquā ordinationem quan- vis levissimam faciendi, &c. Tum etiam re- centiori jure, per constitutionem Eugen. IV. pro Cassin. quæ incipit: Regularē vitam. Quam deinde innovavit & confirmavit Leo X. suā, quæ incipit: Dum sacre Religio- nis. Ac tertio loco Paul. III. suā, quæ inci- pit: Benignitas Sedis. Per quas à Prædictis Pontificibus, ipso facto, & absq; ulla de- claratione excommunicantur omnes Episcopi, & quicunque locorum Ordini- rum, qui aliquā jurisdictionem, vel aliquē jurisdictionis actum voluerint exercere in locis prædictorum Cassinensium.
- Item non possunt Regulares obligari ad admittendum ad hospitium in suis locis quascunque personas, imò neque hostes pugnantes contra hostes Ecclesie, aut ad tradenda eadem sua loca ad usum cujuscunque rei vel habitationem cu- juscunque personæ. cap. quam sit. 18. quæst. 2. Nullus Episcoporum, aut secularium ultra p- mas de redditibus vel harts Monasteriorum cellulis, vel villis, quæ ad illa pertinent, quæ- vis modo, seu qualibet occasione minuire, vel immisiones facere. Et rursum ibid. Mo- nasteria Ecclesiasticis conditionibus & angustis quibuslibet obsequiis secularibus nullo modo jaceant. Quæ jura, adjecta pœnā exco- municationis, innovavit & de novo Eugen. IV. favore Cassin. B. quæ incipit: Et si ex debito quæ est 59. in Bullar. Margar. Ac deinde Pius V. generaliter favore cu- juscunque Regularium B. quæ incipit: Cum sit, ut, quæ est 148. inter ejus constit. Bullarii communis.
- Item non possunt Regulares obligari ad detinendum quemquam in suis lo-

seu per modum carceris, seu per modum
custodiam, ut pro Cassin. sancivit Eug. IV.
B. quae incipit: *Et si ex debito cit.* Leon. X. B.
Dum iura. & Paul. III. B. *Benignitas Sedis.*

S. IV.

De sumptione Regularium, quantum
ad suas Personas.

SUMMARIUM.

- 1. Regulares quo ad suas Personas, habent plenissimam exemptionem.
- 2. In his in quibus Trident. derogat exemptioni, non possunt puniri ab Episcopis.
- 3. Neque ab eis ligari ullis censuris.
- 4. Neque etiam Apostolicis, nisi servatis certis conditionibus & 5.
- 6. Regulares non possunt trahi ad obsequium cuiusque personae.
- 7. Neque cogi ad acceptandum ullum officium extra Ordinem.
- 8. Falsis si à Principe asseratur.
- 9. Multi sine oblata acceptarunt.
- 10. In hac ex privilegio competit Principibus.
- 11. Regulares non possunt obligari ad recipienda Brevia Apostolica.
- 12. Regulares non possunt obligari ad interessendum aliquam Convencui Synodo vel Processioni & 13.

Ultima Pars exemptionis Regularium
respicit ipsorum personas, quas benignitas
Sedis Apostolicae exemit ut in in-
troductione notavi, à jurisdictione inquisi-
torum Legatorum, Nuntiorum, quorum-
dam Sedis Apostolicae Officialium, Epi-
scoporum, & quorumcunque iudicum;
sed ut non teneantur, vocati in jus, con-
tractus respondere, seu ratione rei, seu
contractus, seu delicti. Et ita derogando
cap. *videntes de privil. in 6.* pro Cassin. San-
xere Eugen. IV. Leo. X. & Paul. III. Pro
Camald. Clem. VII. & Paul. III. Pro Mino-
ribus Clem. IV. & Bened. II. Pro Domini-
canis Martin. V. Pro Carmel. Paul. V. Pro
Minimis Sixt. IV.

Unde si aliquis Regularis deliquerit e-
tiam in his, in quibus Tridentinum dero-
gando privilegii, subiicit Regulares Epi-
scopis, non potest tamen puniri ab Epi-
scopo, seu tanquam Ordinario, seu tanquam
Sedis Apostolicae delegato, sed ille solum
potest agere apud Superiorem Rei, ut il-
lum puniat. ita Chassaing. *tr. 1. c. 4. prop. 7.*
ex doctrina Lapi & Cardin. in *cap. Archiep.*
de privil. Et ita celsit ac declaravit S. Car-
din. Congreg. interpret. Trid. *sess. 5. cap. 21.*
primò pro omnibus Regularibus. Ac de-
inde in specie pro Monachis sacri Mona-
sterii S. Trinitatis Cavæ, & non posse Epi-
scopum contra quemquam illorum, in-
tra, vel extra Monasterium delinquentem
procedere, virtute *cap. 3. sess. 6. in Trident. &*
cap. 14. sess. 25. de Regul. Sed tantum posse
formare processum transmittendum ad
Abbatem & S. Congregationem Bullar.
Margar. *constit. 289.* Quod ego sic intello-
go, ut processus primò Abbati tradatur, tan-
quam immediato iudici, in defectu verò
omissa iustitia, ad S. Congregationem
transmittatur. Et Ratio est, quia non pos-
sunt Episcopi prætendere majorem jurif-
dictionem virtute decretorum Tridenti-
ni, quam habeant ipsi Legati, à quibus
cum Regulares sint exempti, etiam erunt
exempti ab Episcopis (ut delegatis) & ita
ego colligo tum ex declaratione supra-
memorata, tum ex alia anteriori emanata
An. 1587. ab eadem S. Cardin. Congregat.
in qua decernitur, non posse Episcopum
excommunicare Regulares, accedentes
sine sua licentia ad Moniales (si illi habent
privilegium, ne ab Episcopis possint ex-
communicari) sed à suis Prælati alia pœ-
na puniendas; cum autem Episcopi non
procedant contra Regulares in hoc casu,
nisi tanquam delegati, patet quòd si Re-
gularium privilegia, & exemptio impe-
diunt, ne Episcopus eos possit excommu-
nicare,

S

PRIVILEGIA
REGULARIUM
ET
IMMUNITATUM
IN REGISTRO
CELLARUM
POSTOLICE
S. C. DE
REGULARIUM
IMMUNITATUM
AN. 1587.

nicare, ita & ne alio modo contra ipsos procedat, etiam tanquam delegatus, & exemptionem obistere semper Tridentino.

3 Item non possunt Episcopi locorum Ordinarii, Nuntii, Legati, seu quivis alii iudices, ferre censuras in Regulares sine speciali Sedis Apostolicae licentia: sin autem, sunt ipso facto nulla & irrita; ut habetur in mari magno Minorum, quod incipit: *Regimini* s. 44. Et rursus pro iisdem Minoribus constituit Clem. IV. & deinde confirmavit Sixt. IV. apud Sorb. v. *exemptio* num. 23. Pro Carmel. idem Sixt. apud eundem Sorb. *ibid.* Et pro Calsin. Eugen. IV. Leo X. & Paul. III. apud Margar. in *Bull. const.* s. 59. 129. & 156. Imò nec sola licentia Sedis Apostolicae, ad hoc sufficit, sed requiritur, ut cum concessione hujus licentiae, simul expressè & individuo derogetur Bullis Eugen. IV. Leon. X. & Pauli III. de quibus supra, nam illi Pontifices favore Calsinens. ita voluerunt, sin autem, concessio reputabitur data & obtemperata ex subreptione. Quin etiam ad hoc ut Regulares aliqui ligentur censuris Pontificiis, requiritur insuper ut fiat expressa eorum mentio ex quadam constitutione Nicol. IV. quae habetur in caeremoniali, seu Pontificali Bibliotheca Vaticanae. Unde Patres Fulienses, & Societ. Jesu in compend. suorum privil. v. *excommunicatio* s. 3. dicunt, quòd censura Pontificia non ligaret Regulares, si Papa eam ferens, decerneret, sortituram effectum contra Regulares, perinde ac si essent nominati, quia ubi requiritur expressa, & explicita designatio, non sufficit implicita.

6 Item non possunt Regulares trahi extra suum Ordinem, ad obsequium cujuscunque persona, etiam Cardinalis, etiam cum litteris familiaritatis. Neque detineri in talibus obsequiis, sine Superiorum licentia. Et ita pro Alma Congreg. Calsinens.

fancivit Eugen. IV. tribus constitutionibus, quae sunt in ejus Bullar. 59. 60. & 64.

Item non possunt cogi ad acceptandas quascunque commissiones à quacunque persona, saeculari vel Ecclesiastica, etiam cum litteris Apostolicis, nisi in eisdem derogetur Bullae Eugen. IV. quae incipit: *Regularem vitam*, pro Calsinensibus edita. Pro quo & praecedenti privilegio facit cap. *Sacerdotibus* cap. sed nec cap. *Clericus*, nec *Cler. vel mon. cap. generaliter* 16. qu. 1. & 1. placet *de ep. & Cler.* (a) Quin etiam nonnulli disputant non modò, an possint Regulares cogi ad aliquam commissionem, seu officium extra suum Ordinem, acceptandum (affirmant enim omnes quòd non) sed etiam oblatu liceat acceptare & exercere, quae iura allegata, & alia familia videntur pugnant. (b) Usus tamen obtinuit, ut acceptetur quando defertur à Principe. Et ita olim Abbas Calsin. fuit creatus Imperator (ut plenius suo loco dixerit Et Suggest. Ac Matthaeus Vindocin. Abbat. S. Dionysii in Francia Rege Regibus abscedente, fuere praefecti illius Receptorum Ille à Ludovico VIII. què vocant Juniores ut notat Carol. Robert. in *Gall. Christ.* lib. 7. *hist. Franc.* Multa quae alia exempla hujusmodi suppetunt, apud alios populos, & hystoricos, de aliis officiis commissis Regularibus, in diversis Regnis & saeculis. Quae ex privilegio concessu Regibus affirmantur Selva in *tr. de benef.* p. 4. *qu. 6.* Bobadilla alii, qui tamen non indicant à quo Pontifice id sit concessum, aut cui. Imò & (a) Concil. Calce. can. 4. *Constitut.* 4. can. 27. (b) Vide can. 57. Concil. Meldensis *relectio* s. 45. Et epist. Ricardi Cantuar. Archiepiscopi ad apud Baron. to. 12. Anno 1176. p. 697. Illud nonnullis compertum est inter Francos, plus damni in Regnum invectum Sacerdotis consilio res agunt, quàm pendens aliquis ex saeculi nobilitate rebus gerendis scitur Ille enim nescio qua ambitione in saeculum sibi vendicat hic populi misertus & communi detrimentum suum esse ratus Reipub. bene ut patet sult. Guaguin. lib. 9. *hist. Franc.*

Cleri-
ecron
quos
inim
nunc
bet
pro
Qua
zimir
Tide
firtic
manu
folur
di ad
9
teu
accep
stobie
execu
expre
que u
edita
Marg
10
que e
quid
oblig
Conv
nili p
vocer
11 Ne
quid
n. C.

Clericis solum loquuntur. Et quamvis
eorum doctrina, etiam ad Monachos &
alios Regulares trahatur. Aufon. tamen
in *dem. v. Princeps*, bene notat, hoc solum
tunc tolerari cum in suo Regno non ha-
bet Rex personam aequè aptam officio
promovendo, quod vix potest contingere.
Quæ etiam Garc. *tom. 1. de benef. p. 3. cap. 1.*
animat, hoc revocari, & prohiberi in
Tridentino. (a) Quod si pro Clericis, à
horum pro Regularibus, quos magis à
mundo decet esse abstractos, imò & ab-
solatè mortuos, Vide epist. 78. S. Bernar-
di ad prædictum Suggester.

Item non possunt Regulares cogi ad
acceptandas legationes seu litteras Apo-
stolicas, de administranda justitia, vel
executione, aut visitatione facienda, nisi
expressè in mandato derogetur Bulla
quæ incipit: *Et si ex debito*, ab Eugen. IV.
edita pro Casin. quæ est 59. in Bullar.
Margar.
Item ex eadem Bulla & alia sequenti,
quæ eodem modo incipit, & est Eugen.
quædam, non possunt iidem Casinenses
obligari ad interessendum cuicumque
Conventui vel Synodo etiam generali,
nisi per speciale rescriptum ad illam con-
tineatur à Papa.

Neque ullis processibus ex alia B.
quædam Eugen. Quæ incipit: *Sacra Religio-*
m. Circa quod vide *sect. seg. dub. 21. casu 16.*

CAPUT IX.

Circa Festorum observantiam.

SUMMARIUM.

- 1 Regulares obligantur servare Festa Diœcesis, & Parochie sue.
- 2 In celebrandis Festis, Regulares possunt suos ritus proprios retinere.
- 3 In Concioniibus debent se accommodare Diœcesi.
- 4 Quomodo intelligenda obligatio de celebrandis Festis. (a) Concil. Trid. sess. 25. de Reg. c. 4.

5 Quæ Festa nunc sint ex precepto celebranda.
6 Festa certæ diei affixa, non licet alteri tribuere.
7 Festa nova non licet addere Calendario. Nec quæ
in eo sunt: elevare 8.

Tridentinum sess. 25. cap. 12. de Regul. 1
jubet, ut Regulares servent Festa ab
Episcopis constituta. Idemque dicendum
de Festis Parochiæ ac votis publicis civi-
tatum, in quibus habitant, secundum
Vasch. 1. 2. d. 167. capit. 4. Portel. v. Religiosus
in add. Sanch. Navarr. & alios Sacra tamen 2
Congr. Cardin. in decret. super idē cap. 12.
permittit ut Regulares in celebrandis Fe-
stis retineant suos ritus & proprios usus,
prohibetq; super his molestari ab Episco-
pis: modò in Concioniibus & Lectionib; 3
publicis accommodent se consuetudini
Diœcesis circa Epistolas, & Evangelia,
super quib; volunt habere ser monem. de
quo Piasec. in pra. ep. p. 2. c. 3 Barbol. de off.
et por. ep. p. 3. all. 105. Et in collect. Bull. v. Fe-
stum. Farinac. 4. p. decif. posth. 200 Et Margar.
in Bull. const. 255. Imò cum in præfato de-
creto Tridentini nullæ sint appositæ non
obstantiæ & aliàs non teneantur Regula-
res recipere mandata Episcoporum (cum
sint ab illis exempti) ideo nec tenebuntur
servare Festa ab illis constituta, modò de-
sit scandali periculum; & in hunc sensum 4
ego decretum prædictum explico, ut ni-
mirum Regulares obligentur ad Festa lo-
corum, quando non possunt illa violare
sine scandalo, vel certè quando ex legiti-
ma cõsuetudine fuerunt ab antiquo rece-
pta, & sub obligatione peccati mortalis.

Verum quia in diversis locis fuerunt 5
successivè introducta diversa Festa, &
tam multa, ut ob numerum parum Religio-
sè etiam serventur à multis. Ideo felicitis
record. Urban. VIII. volens hac in parte
abusibus obviare in Ecclesia Anno 1642.
die 22. Dec. B. quæ incipit: *Universa per or-
bem*. Sancivit per universâ Ecclesiam ob-
ligare

S 2 ligare

REGIA
GLORIA
ET
MIMENTARIUM
N REGTLAS
NCELLAHIA
OSTOLICE
V. M. ET C.